

12-июнь Россиядин югъ я!

МУБАРАКРАЙ!

Гьурметлу районгьлиар! Къе чна уьлкведин уьмуьрда виридалайни важиблу вакъиа – Россиядин Югъ къейдзава, мубаракрай! Ватандашар яз, чна чи умуми чехи квалин тарихдал, культурадал дамахзава. Россиядин Югъ-им Ватан кван хьунин, адаз гьурмет авунин, чи халкъарин садвал ва гьурмет артухарунин лишан я. Гьар са инсандиз вич хайи ва яшайиш жезвай гьвечли Ватан ава, гьа са вахтунда чаз умуми сад тир чехи Ватанни ава – Россия. Адаз къенин ва жележдин югъ чи гьар йикъан гьакъисагъ зегьметдилай аслу я. Къуй кьез гьахтин зегьмет къачудай чандин сагъвал ва агалкъунар хьурай!

«Ахцегъ район» МР-дин кьил **О.М.АБДУЛКЕРИМОВ**
Райондин депутатрин Собраниядин председателъ **А.К.Н. ПАЛЧАЕВ**

РАЙАДМИНИСТРАЦИЯДА СОВЕЩАНИЕ

НУБАТДИН ТАПШУРУГЪАР ГАНА

Даш АЛИЕВ

4-июндиз райондин активдин нубатдин совещание Ахцегъ муниципалитетдин кьил Осман Абдулкеримова вичин тапшуругъар кьиле тухузвай гьал ахтармишунлай башламишна. Чпин хивевай везифаар намуслуздакь кьиле тухузвай руководителрини пешекарриз чухсагъул малумарна. Ахпа ам районда рехъ гузвай бязи татугайвилерал акъвазна ва абур вахтунда арадай акъудун патал СП-рин кьилериз ва бязи идарайринни карханайрин руководителриз нубатдин тапшуругъар гана: Ахцегъ П.Перинован тварунихъ галай куьчедин агъалияр дигидай целди таъминарун ва хуьрерин куьчейрай яд акъудун (жавабдарбур-СП-рин кьилер, вахт – са гьафте); райондин административный комиссиядин вичин кваллах активламишун ва гьар гьафтеда совещанидал гьахъ-гьисаб авун (жавабдар-рай-администрациядин административный комиссиядин секретарь); коммерциядин вири объектар инвентаризация авунин гьакъиндай гьар гьафтеда малумат гун (жавабдар-экономикадин отдел); райцентрда санитарный мишъвал хуьн (жавабдар-СП-дин кьил, УЖКХ-дин начальник); «Шарвили» эпосдин сувариз гьазурвилер активламишун (жавабдар – РУК-дин начальник); идарайра финансин винел гуьзчивалун (жавабдар – Вадим Агъасиев); Ахцегърин 1, 2 нумрайрин ва Луткунрин, Хуьруьгрин, Кьакларин школайра медкабинетар лицензировавун (жавабдар ЦРБ-дин кьилин духтур), 15-июндадди районда подпискадин месэла тамамвилелди гьална къакъудун ва икI мад.

Ахпа гаф райадминистрациядин экономикадин отделдин начальник Азади Моллалиева гана. «Къенин йикъалди налогар кватунин тапшуругъар районда эменнидай 96 ва чилин налогдай 111 процентдин кьилиз акъуднава. Хьендик кваз кваллахзавай 135 кас дуьздаль акъудна, ГНИ-да учётда хутунва...», - лагъана ада.

Райадминистрациядин кьилин заместителъ Алмас Шуаев районда «Шарвили» эпосдин сувариз гьазурвилер акваздайдакай, ва алай вахтунда кьилинди райцентр зирзибилрикай мишъун тирдакай рахана. Эхирдай Осман Магьмудовича совещание, анал кьарагъарай месэлайрин нетижакар къуналди куьтягъарна.

РД-дин АХЦЕГЪ РАЙОНДИН ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКИЙ ГАЗЕТ

1928-йисалай акъатзава

№24 (8681), арбе

ЩИШИ ДУЪНЬЯ

12+

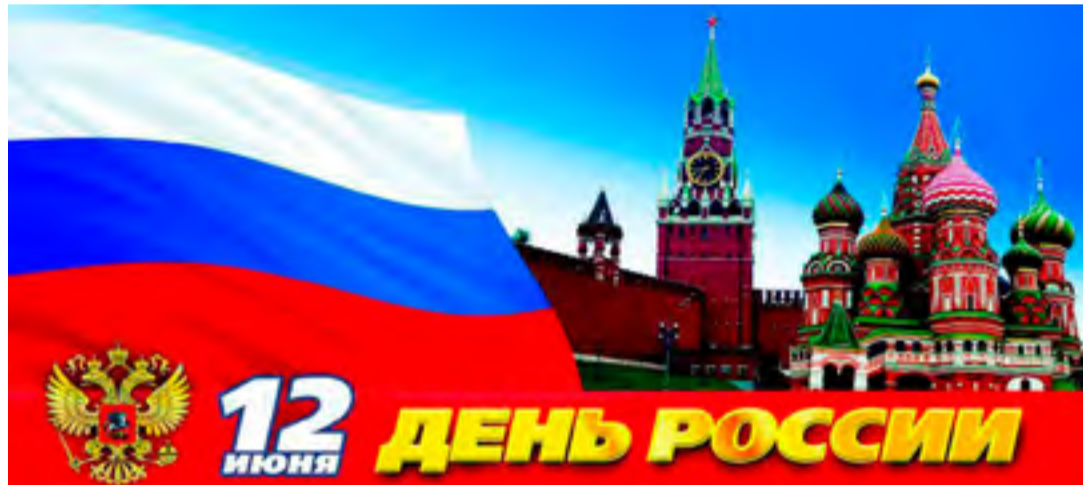
12-июнь, 2019-йис. Газет гьафтеда садра акъатзава.

Къимет 10 манат

РОССИЯДИН ЮГЪ ШАД ГЪАЛАРА КЪЕЙДНА

Россиядин Югъ - им государстводин кьилин ва виридалайни жегьил сувар я. Ада азаддаказ, демокративлин бинейраллаз вилик финин барадай хкъянавай рекъих инанмишвал, ватанпересвилин, чи гаф миллетрин векилрикай ибарат уьлкведин тарихдиз ва культурадиз гьурмет авунин адетрин мягъкемвал лишанламишзава.

Агъалийрин рикел Россиядин Федерациядин Конституцияди тештикарнавай демократиядин, азадвиллин ва адалатлувиллин ивирагъ хкизва. Сувар гьакI чакай гьар сада вичихъ галаз гражданвиллин буржидин, Россиядин къадар-къисметдин патахъай жуван хиве авай жавабдарвал аннамишунин макъсад алакъалу ийизвай югъни я.

Россиядин Йикъан суварихъ чи халкъар мадни сих ийидай, умуми крар патал къуватар саддай, дуствал авайдалайни мягъкемардай, акъалтзавай несилар ваатанпересвилин руьгъдаллаз тербияламиш-

дай, чи чехи уьлкведал дамахдай метлеб ава. Чи республикада Россиядин Югъ гьар йисуз къейдзава. Шегъерра, районра концертар, ктабрин выставкаяр, конференцияр тешкилзава, агъалийрин вилик политикар,

депутатар экъечзава, театррин коллективри тамашачийриз махсус композицияр къалурзава. Музейри инсанриз чпин раklarар ачухзава. Къуй гьамиша гьакI хьурай!

Ахцегъ райондани и лишанлу Югъ шадвилелди къейдна. Суварин серенжемар тешкиллуздакь тухунин мураддалди райадминистрацияди план-график туькьурнавай. И юкъуз РДК-дин художественный самодеятельностдин коллективдин иштиракчийри концерт гана. Абурун манияр тамашачийри хушвилелди къабулна. Россиядин Йикъаз талукъарнавай шадвиллин серенжемар Ахцегъ яргъалди давам хъана. И жуьредин мярекатар чи хуьрерани тухвана.

Лишанлу и юкъуз райондин руководстводи акъудай талукъ тир кьарардиз жаваб яз, хуьрерин Советрин кьилерин гуьзчивилик кваз райцентрда ва хуьрера митингар, спортдин гьар жуьре акъажунар, выставкаяр, конкурсар ва маса шадвилер тешкилна, райцентрдин в.Эмирован тварунихъ галай паркда аваданламишунин кваллахар тухвана.

АГЪАЛИЯР КЪАБУЛНА

Р.МУРСАЛОВ

Майдин эхирда «Ахцегъ район» МР-дин кьил Осман Абдулкеримова агъалияр къабулна. Вири саналди и юкъуз адан патав кIуьд кас агана. Абурув гьар жуьре месэлайрай тIалабунар гвай.

ИкI, райондин МФЦ-дин пешекар Ашура Абдуллаевади Ахцегъа виче аялар вад юкъуз жедай гимназия тешкилуни месэла кудна. О.М.Абдулкеримова и месэладин тереф кIевелай хвена.

Ада чакъ и жуьреда райондин хъсан жележгикай фикирзавай жегъилар аваз хьунал вичин разивал къалурна. Райондин муниципалитетдин кьили къабулай инсанрин арада чеб кваллахдал таъминарна, яшайишдинни коммунальный, социальный рекъий куьмек кIанзавайбурни авай. Вичиз и юкъуз агъай вири аржайриз килигайдалай куьлукъ О.М.Абдулкеримова абур гьалун патал талукъ тир серенжемар къабулна ва тапшуругъар гана.

РОССИЯДИН ЙИКЪАН СУВАРИН ГЪАКЪИНДАЙ «АХЦЕГЪ РАЙОН» МР-ДИН КЪИЛИ 2019-ЙИСАН 3-ИЮНДИЗ КЪАБУЛНАВАЙ 117-НУМРАДИН

КЪАРАР

Жегъилриз гражданвиллин ва ватанпересвилин тербия гуни, адетар хуьнин, жегъилар желбунин мураддалди ва «Россиядин Югъ» суварихъ галаз алакъалу яз **къарар акъудзава**: 2019-йисан 12-июндиз Россиядин Йикъаз талукъарнавай суварин серенжемар кьиле тухун.

1. 2019-йисан 12-июндиз Россиядин Йикъаз талукъарнавай суварин серенжемар кьиле тухун.
  2. «Россиядин Югъ» сувариз гьазур хьунин ва ам кьиле тухунин рекъий серенжемарин план тештикарин.
  3. Хуьрерин кьилериз Россиядин Йикъаз талукъарнавай культурадинни массовый, спортдин серенжемар гьалин ва кьиле тухун теклифин.
  4. Россиядин Дагъустан Республикада авай Ахцегъ райондин МВД-дин отделдин начальникдиз (Р.Х.Хаспулатов) серенжемарин иштиракчийрин хатасузвал таъминарунин рекъий герек тир серенжемар къабулун теклифин.
  5. «Цийи дуьнья» газетдин ва чкадин телевиденидин редакторри «Россиядин Югъ» сувариз талукъ яз районда кьиле тухузвай серенжемар ачухарун таъминарун.
- И къарар тамамарналди гуьзчивал тухун «Ахцегъ район» МР-дин УКСМПИТ-дин начальник Къ.М.Гъаниевадал тапшурмишин.

«Ахцегъ район» МР-дин кьил **О.М.АБДУЛКЕРИМОВ**

«АХЦЕГЪ РАЙОН МУНИЦИПАЛЬНЫЙ РАЙОНДА «РОССИЯДИН ЮГЪ» СУВАР КЪЕЙД АВУНИН РЕКЪАЙ СЕРЕНЖЕМРИН

ПЛАН

1. Райондин хуьрер суварин къайда безетмишин, сувар кьиле тухунин кьилин чка тир В.Эмирован тварунихъ галай ял ядай багъдин территория аваданламишин.
  2. 2019-йисан 5-июндилай 11-июндакь кван. УЖКХ, «Сельсовет Ахтынский» СП
  2. «Россия зи Ватан я» тIвар алай аялрин шикилрин выставка.
  - 2019-йисан 11-12-июнь. Аялрин яратмишунрин КIвал.
  3. Хуьрерин вири библиотекайра «Россиядин аслу туширвиллин Югъ», «Россиядин аслу лишанар» кьилер алаз ктабрин выставкаяр тешкилин.
  - 2019-йисан 8-июндилай 15-июндакь кван.
  - Ахцегъ район МР-дин УКСМПИТ
  4. «Россиядин Югъ» сувариз талукъарнавай митинг.
  - 2019-йисан 12-июнь. Ахцегъ район МР-дин администрация
  5. Райондин художественный само-
- деятельностдин иштиракчийри сувариз талукъ чехи концерт гун.
- 2019-йисан 12-июнь. Ахцегъ район МР-дин УКСМПИТ.
6. Кьилдин программадай спортдин серенжемар.
- 2019-йисан 09-13 июнь. Ахцегъ район МР-дин УКСМПИТ
7. Обелискдилай край чирдай музейдал кван 1000 метрдиз къезил атлетикадай кросс.
- 2019-йисан 12-июнь. Ахцегъ район МР-дин УКСМПИТ
8. Квалера куьллуьгъзавай агъалий-риз суварин тебрикар
- 2019-йисан 10-12 июнь. КЦСОН.
9. «Россиядин аслу лишанар» ва маса темайрай суьгъбетар, лекцияр.
- 2019-йисан 10-11 июнь. Ахцегъ район МР-дин УКСМПИТ, СП-рин кьилер.
10. 2019-йисан 8-12-июндиз суварин серенжемар СМИ-ра ачухарин Цийи дуьнья газетдин редакция (Д.Ш.Шерифалиев)

СТІАЛ СУЛЕЙМАНАН-150 ЙИС

ТАПАН КАГЪАЗДИН АГЪВАЛАТДИН СИР ЗИ БУБАДИН МЕЦЕЛАЙ

Гьемдуллагъ БАБАЕВ, РД-дин культурадин лайихлу работник, зегьметдин ветеран

Халкьдин арифдар, чехи шаир СтІал Сулейманан уьмуьрда хьайи гьич са ктабдизни акъат тавур агъвалатдикай сугьбет ийиз кланзава зат. И агъвалат зи бубадат чан аламаз, 1934-йисуз кыле фейиди я. Гьурьметлу газет клеззавай колдшар, агъвалатдин сир ачулалди видик аз инал сифте зи рагьметлу бубадан уьмуьрди найки куьредди кьейди ийиз кланзава.

Зи буба, Бабаев Минетуллагъ Бабахевич, 1910-йисан 11-августди Ахцегь райондин Усуррин хурь Бабахчин хизанда вад лагъай хва яз диледиз хьана. Хурь ашайиндин четин вахтар тир. Вабадин, бутъмадин, Пегьуьндин ва маса азарри инсанар гьелкезавай. Бадедиз хьайи рухайрикий виликан пуд хвани ажаддин кьармахра кьале. Эхиримжи кье хва зи ими Сейфуллагъ (дашни) зи буба Минетуллагъ сагъ амуькьна. Чехи буба Бабахчи сифте Бакуда нафталдин мяденра кьвалахна, гугьгьуьнай вичин начагьвилезини килиг тавуна, Къуба патагъ гьидз-гьидз батПроквализ, хизан хуьлгъйи акулуд патал раж гьазуьриз хьана. Балканин гьаз яргьгал сефдерчи индз-хквез рекьяера кьвачэй аватна, аман атлана ам 1925-йисуз Хачмаз райондин Гьажки-Мемед убада рагьметдиз фена. Чара атлай етимрин гьал хурь мадни пис хьана.

Къуд йиса авайла аял яз, зи бубадин хиве даярбанал гьатна. 1925-йисуз Усуррин хурь школа кардик акатна. Зигьин хши, къатунар авай жегьил яз, бубади кье кьарлузни са гьиле кьуна. Са патахай школада келлиз, мьукь патахъай члура данаяр хуьн регьят кар тушир. Гьиле-кьваче звар авай жегьилдидлай кье карни бажармишиз алакьна.

Гьар пакамахъ школадин ашкьидай фад кьаргьна члуруз данаяр гьалана, элхкьвена школадиз зведрад ам. Тарсариллай куьлухьни мад чуьлдиз чукулурдай. 1929-йисуз бубади Усуррин сифтегьан школа лап хьсан кьиметралди куьтягьна. Иисни мублагьди хьана. Никера техилир лесе гузавй. Ноябрьдин ваира нехирар ахцукьдай вахт атана. Члура малар, данаяр хвейи гьакьяз яз гьар кьваливай кьвед-пуд зирба тегхил кьватл хьувурла, Аллагъ берекат, чехи клатини яргьи саклан, сиве-сивди тегхилдиз ацлана акур бадедин вилер шадвили накьварай кьезена.

- Я диде, - лагьана бубади бадедиз, - ирид йис я за жематдин малар, данаяр хуьз, мад гьамниша закай данарбан желани? За гила школада тарсар гудай муалимвилдин пеше кланзава, ихтир авачи? - Чан диледин кьвалин панагъ, аз Аллагьин рехъ ачурай, чан бала, бес ам зин эрзиман муралдин тушни? - лагьана бадеди бубадиз клел давам авун патал ихтир гана.

1931-33-йисара Ахцегьрин кьеледа Лезийрин педтехникума лап хьсандиз кьелуниз килигна бубадиз хев гаглай пальто, костюмар пикешена. Шикил Гьурьметдин доскада аваз педтехникум куьтягьна. 1934-35-йисара Дербентдин педучилищене тарифдин Грамоталди куьтягьна. Бубадикай Усуррин школадин муалимиз за заведуьщйи хьана.

Ада лезет кваз гузавй тарсарихъ аялри серсер хьана яб акалдай, бубади абур хьсандиз гьавурдани твазвай. Кьуд йисуз зазни бубади вичин тежрибадин тарсар гана, зунни адан чешнелу ученик тир.

Адан рикл иллаки Тлебиятдал гзаф алай. Гьавиллай мукьвал-мукьвал аялриз эхкурсиярин тешкилдай. Экскурсия мадин интересни хуьн патал адав вичин рикл алай музалат чуьнгурини гваз жедий. Тлебиятдикай, зегьметдикай, янайиншидикай ретгьенх сугьбетрилай гугьгьуьниз дагьдин тлуал чуьнгур язгыз аялар патал кьувьлердай межлис кьурмишдай. Ахпа фу тьуьна, кьайи булахрай ятар хьвана, цукьверин кунчарни гваз шадлиз хуьруьз хкьведай.

Суварин йикьар мукьвал хьайила школадин художественный самодеятелностдин коллективдин концерт гьазурдай. Ам гьакл хуьруьн драмгурьжодин руководителни тир. Тамашаяр гьазуьрн хурь кьалурдай ва кьуншидал алай Гьуьгьезерин хуьруьзни мугьман жедай. Иллаки адан рикл СтІал Сулейманан манийрал алай. Вичин рикл алай чуьнгурдихъ галаз «Гуьзел яр», «Регьгьубан», «Са кьариди авур чиргьин», «Назани» маняр тамарайла тамашачийри адав гурлу капар ажай. Тимид-шимид ала вичини шишар кьхидай.

Бубадиз кьвалде СтІал Сулейманан ацул ктаб авай. Ада ам гьилэй ангидчир. Мукьвал-мукьвал келлиз, са кьвех ятани ктабда кьекьвез жедий. Дугьриданни, сугьгьуьн гьатай хьиз, зунни а ктабдин вичел желбна. Гьар са шир кьелайла на лугьуда зун Сулейман бубадихъ галаз кимел, багьда, хурь, дагьда, базарда - гьар сан кьекьвезва ва адан насигьатрин гьайбатлу эсерри ухарзава. За гьвесдалди, ван акьудна атгуз-атгуз шишар клейдай члуьз, бубадини дамахдиди лезет хкудиз яб акалдай.

Гила нубат ктабдин чина авай «Тапан кагъаздиз жаваб» - твар алай ширдал атана. И шир клейдайла вуч ятлани, бубадин кефи члуру хьана. Чина переширивилин хьен гьятна, кьил галтадиз амуькьна. И кар акур за бубадивай хабар кьуна: - Я

буба, гьикл хьана, ваз и шир бегенмиш хьаначни? Буба кисна, адай сес акьатнач. - Яраб им хьанвай кар я жал? - лагьана за бубадай члал акьудна. - На вуч лугьузва? Шаирди са цари киундарма аз кьхьизвайди туш. Тапан кагъаздин сир за ваз гила ачууда чан хва, вуна хьсандиз яб акала! - лагьана бубади вичин сугьбет башламишна:

- Зун келлиз Дербентдин педучилищенез гьакьнавай 1934-йисан зулуу вахт тир. Дагьустандин ва СССР-дин писателрин 1-сьездин иштиракчи хьайи ва гьа съезддал М.Горькийдин патай ХХ асирдин Гомер лагъай гьурьметлу твар кьазанмиши чи дамах, лезги члалан устад, чехи шаир СтІал Сулейман Москавалди хтана лезги рапорт ва хурьера инсанрихъ галаз гурьгьуьмиши жез кьекьвезвай. Гьа йисуз адаз Дагьустандин Халкьдин шаир лагъай Гьурьметдин тварни ганвай.

Ихьтин багьа инсан мугьман яз Ахцегьиз кьезва лагъай ван галуькайла, дуьз лагъайтла за виликамаз шир кьхьена гьазурна. Халкь кьватл хьайи майдандал шаирдин гьил кьуна ширдал кьаршиламишда лагьана кьетГна. Мумкин ада вичини заз ширдал жавад гуда, - фикрзавай за.

Квалдин ктабар авай кьечьйи бубади вичин шир авай лафтар жагьурна. Ингле, чан хва, и шир за гьа вахтунда 1934-йисуз, СтІал шаир Сулейман кьаршиламишда лагьана кьхейди тир. Атгуз-атгуз, вичин саягьда лезет кваз келлиз эгечна бубади ам.

Чи арифдар, руьгьдин загьир, Лап мукьувай хьана заз чир. Вири элдиз эрзиман тир, Теснифчи устад жагьана!

Играмни тир багьа инсан, Камалгьгли чаз хуш, масан. Вун хвашгалди, азиз мугьман, СтІалви шаир, Сулейман!

Бажарагьду, чехи шаир, Авадан хуьй вун атай хурь. Лугьун за ваз зи риклин сир, Рикьевай мурад жагьана!

Писателрин съездай вун, Хтана пак твар кьачуна. Хьанач мад кас, эвездай вун, Гомер яз гьунар кьачуна!

Ваз баркалла, шаир масан, Машгур авур чи Лезгистан. Вун Шагь-лагъ я, безек кьакьан, Дуьнья - адем хьайи гьейран!

Ви сагьлугьдай кье чи хурь, Гур я межлис, зуьрейрин ван. Ви мурадлар туьз кьиле, Гьазур я чун, эхиз чан.

Мукьвал-мукьвал ша Ахцегьиз, Вун атай югъ сувар я чи. Аршидани кьвал лув це, азиз, Вун дамахни гьунар я чи!

Вун атурай, рагъ атурай, Чи дагьлариз, азиз мугьман. Дам шад яз, саз акурай, СтІалви шаир, Сулейман!

Амма гьайиф хьн, кар жуваз кьандайвал хьанч. Кьведа лагъай юкьуз, «Шаир Ахцегьиз атанва!» - лагъай ван хьана. Анжах сифте ам кьеледал, ахпа гамар храдай артедал, анайин гьамарал фенваз хьана. Нисинлай куьлухъ, заз ван хьана хьи, бес шаир Сулейман Хуьруьгьиз фена. И югьин икл алатна. Пакаган юкьузни за ам нисиналди гьуьлемешиз ацукьна. Зи умуд атлана, кьисмет хьанач лагьана, гьайиф члуьваз за кье куплет кьхин хьувуна:

Ахцегь кьеле, гамар артель, Гьамарални мугьман хьана. Эбеди аз шаир атай, Районда шад-гур ван гьятна.

Амма, гьайиф, акунач заз, Фикир члуьваз ануькна зун. Шад тир мурад, фенач кьиле, Кур пашман яз амуькьна зун.

Жува-жув секинариз алакьна, амма хьанач. Шемубьужд километрдин мензилдиз, тик дагьдин хуьруьз Усуррал шфена. Са кьве йикьалди зун Дербентдин педучилищенез рекье жад хувуна. Дербентдиз кьван зин рекин подаш хьайи хуьруьгьун Нугьво Омар лугьудай касдик галаз зун рекье таннш хьайила, ада зав «Ваз чи райондиз мугьман хьайи СтІал шаир Сулейман акунани?» - лагьана суал вугана.

- Ваь, - лагьана за. - Ахцегьа кье юкьуз за ам гьуьлемешна, Хуьруьгьиз фена лагъай ван галуькайла, зи умуд атлана. Шаирдихъ галаз гурьгьуьмиши жедай мумкинвал заз хьанч. Гила адакай жува хьайитгани сугьбет ав! Ваз минет хуьй, - лагьана за рикляй гьайиф члуьвас. (Кьатл ама)

ТЕРРОРИЗМУ-НЕТ!

КАК В ИГИЛ (запрещенное на территории РФ) ВЕРБУЮТ НАШИХ ДЕТЕЙ?

Запрещенная на территории РФ большая террористическая группировка Исламское Государство Ирака и Леванта, к сожалению, не так далеко находится от нас как бы нам хотелось, да еще и вербует наших подростков в свои ряды. Только из Саратовской области, по официальным данным, в ИГИЛ вступило уже около 20 человек! Каким же образом молодые люди попадают под вербовку террористов? Как не пропустить, если это случится с вашим ребенком?

Во-первых, необходимо знать, что ИГИЛ вербует людей с помощью виртуозного манипулирования сознанием человека и низко из нас не застрахован от их возможного влияния. Набирая молодых людей со всего мира (включая РФ), они заставляют умирать их за свои идеи (шариатское право, казнь неверных христиан и другое). Терро-

ристы ИГИЛ одинаково бездушны и к взрослым людям, и к детям. В 2015 году они казнили 200 сирийских детей, взятых ранее в плен для последующей вербовки.

КАК ВЕРБУЮТ ДЕТЕЙ ИГИЛ?

Обычно вербовка происходит в социальных сетях интернета (одноклассники, вконтакте, фейсбук и др.). Вербовщики (а распознать никого не подозревающих людей их крайне трудно) знакомятся с подростками под самым благозвучным предлогом, начинают «общаться», «дружить» и постепенно агитировать (зомбировать) за свои радикальные, исламистские идеи. Агенты боевиков ежeminутно держат завербованного человека под своим контролем и когда посчитают его готовым вступить в их ряды, - высылают деньги на билет в специальные лагеря, которые обозначаются как приют для духовных братьев и сестер. За попытку побега из такого лагеря- человека любого возраста непременно ждет жестокая казнь. После пребывания в лагере людей отправляют в Свободную армию Сирии, где большинство быстро погибает, становясь террористами-смертниками.

КАК ЗАЩИТИТЬ ДЕТЕЙ И ПОДРОСТКОВ ОТ ВЕРБОВКИ В ИГИЛ?

1. С самого раннего возраста устанавливайте со своим ребенком доверительные отношения, чтобы в дальнейшем он рассказывал вам о своих делах в школе, новых друзьях и обо всем, что происходит в его жизни. Вы должны быть единственным духовным наставником своего ребенка. Обращайте внимание с кем ваш ребенок общается в интернете и насторожьтесь, если кто-то проявляет к нему настоящий интерес. 2. Проводите с младшего школьного возраста с ребенком беседы о том, что такое ИГИЛ, радикальный ислам, терроризм и т.п. Хорошо посмотреть вместе обучающее видео как вести себя, если вы попали в заложники. 3. Если ваш ребенок заинтересовался исламом - непременно выясните, откуда появился такой интерес? 4. Обращайте внимание на любые изменения в поведении и привычках ребенка. 5. При малейших подозрениях, что кто-то из знакомых странным образом влияет на вашего ребенка - обращайтесь в полицию. Спецслужбами за человеком будет установлено пристальное наблюдение и возможно еще один агент ИГИЛ будет обезврежен.

КАК ВЕРБУЮТ ЮШОШЕЙ?

Друзья молодых людей, которые ушли на джихад, обрисовывают примерно следующую картину. Вербовщики чаще всего работают в средней или нижней социальной ступени общества. В оборот берут людей, испытывающих матери-

АБУР ЧИ ЧЕШНЕНИ Я, ДАМАХНИ

БАРКАЛЛА АЛАЗ ТУХВАЙ УЬМУЬР

М.НАРИМАНОВ

Кье заз газет клеззавайбуруз вичин уьмуьр инсанар патал хьсан ва рикел аламукьдай краралди кечирмишайбурукай сад, ери-бине Ахцегьай тир дукхур-офтальмолог, медицинадин илимрин кандидат (1979), профессор (1989), медицинадин кьулдугьдин полковник рагьметлу Султанов Мамед Юсуфовичакай сугьбет ийиз кланзава. Газф аялар авай лежбердин хизанда диледиз хьайи ада итжиду ва гзаф вакьнайрив ацланвай уьмуьр кечирмишна.

колдаш тир. 1982-йисалай М.Султанова Азербайджандин А.Алиеван Тьваруьнихъ галай дукхуррин пешекар-вал хакьжай гостинститууда вилерин азаррин кафедрала кьвалахна. 1986-йисуз ам кьейднавай кафедралдин кьиле акьазна, 1989-йисуз лагьайтла, профессордин твар кьачуна.

Профессор М.Султанова медицинадин офтальмологиядик, иллаки дакриологиядик чехи пай кутуна. Ада зегьмет члуьур йисара илимдин 186 кьвалах, 4 монография, методический теклиф чапдай акьудна, 8 изобретение гьазурна ва 87 рационализаторвилдин теклиф гана.

1951-йисуз Даггосмединститут куьтягьайдалай куьлухъ Мамед Юсуфовича Советрин Армиядин жергейра, 1962-йисалди Дальневосточный военный округда кьулдугьна. 1951-1953-йисара Кореядин ва Китайдин халкьариз интернациональный куьмек гуна иштиракна. Ам неинки Китайдин наградайриз, гьакл виликан СССР-дин са жерге медалризни лайихлу хьана. 1962-1964-йисара М.Султанова Ленинград шегьтерда авай С.М.Кирован тьваруьнихъ галай Военно-Медицинский Академиядин кьваллаз гьайи вилерин азаррин пешедай дукхуррин пешекар-вал хакьжай курсар аькалталарна. 1964-1979-йисара ада Армьнский ССР-дин Лениннакан шегьтерда гарнизондин госпиталди дукхур-офтальмологиядин кьулдугь тамарна. 1979-йисуз вичин сагьламувилдин гьалдиз килигна ам военный кьулдугьдидай аьчлчна.

Мамед Юсуфовичан вад ученикди кандидатвилдин, кьведа докторвилдин диссертацияз гьазурна ва агаькьунралди хьена.

М.Султанован руководстводик кваз Азербайджандин хейлин дукхурри-офтальмологири практикадин чирвилер кьачуна. И вахтунда хирургиядин практикадиз кьетлен фикир гузавай. Ада кьвалахзавай йисара кафедрала педагогический кьвалахдин ери даглана хьсанаравай. Азарлуьр сагьар хьувунин лап алай аямдин хирургиядин ва терапиядин кьайдаяр практикада ишламшазвай, слеозетвенниедин патология чирунин, патогенездин ва диабетический ретинопатиядин, талассемиядик азарлуьрун ишгийдин органдин кьетленвилер чирунин рекьай ахтармишунрин кьвалах кьиле тухузвай. Военно-Медицинский Академиядин офтальмологиядин кафедралдиз галазини пешекарвилдин ва карчивилин алакьяр хузвай. Кье, кафедралдин илимдинни ахтармишунрин, сагьаламардай ва педагогикадин кьвалах Мамед Юсуфовичан ученикди дамаварзава.

Лап виниз тир инсанвилдин кьилихар авай кас, гафуннин вири манада халкьдин дукхур хьайи Мамед Юсуфович 1999-йисан 3-апрелдиз рагьметдиз фена. Газф ахцегьивйри и кар хуси гьам ва хажалат хьиз кьабулна. Гьикл лагьайтла, гьар йисуз отпуск кьачуна хайи хурь тир Ахцегьиз хтайла, ада вичин патав куьмек кланз кьезвай районгьилириз вичам гафуналди ва гьамни кардалди гьичелай алакьдай кьувькар гудай. Мамед Юсуфовича а йисара вилерин азарри тади гузавай шудралди ахцегьивйриз операцияр авуна ва дарманралди маса жуьредин кьувькар гана. Кьилинди ам я хьи, ада тамаразвай кьулдугьрай ва ийизвай операциярай са затни талабдачир. Ингье гьавийлай Мамед дукхуррагьметдиз фин иллаки Тимид гьаминвал авай агьалияр патал еке магьурмвал хьана. Ам рагьметдиз фена сани 20 йис алатнаватлани, районгьилири лап хьсан инсан ва чехи алим Мамед Юсуфович хуш келимайралди рикел хкьизва. . .

Ж.Н.АГЪМЕДОВ

И йикьара чаз еке магьурмвал хьана: лезги халкьдин халис ватанперес, тарихдин илимрин доктор, ДПТУ-дин гьурьметлу профессор, РД-дин илимдин лайихлу деятель, «Алай аямдин «Ахты-наме» ктаб-

дин ва 200 далай артух илимдин кьвалахрин, 20 монографиядин ва хейлин макьалайрин автор Жонрид Назирович Агьмедов гьамишалугъ яз чавай кьакьатна. Ж.Н.Агьмедов 1932-йисуз Ахцегьрин хурь лайихлу муаллим, прозаик Назир Агьбеговичан хизанда диледиз хьана. Ада тафаватлу аваз Ахцегьрин юкьван школа, Москавдин госуниверситет куьтягьна, «Дагьустандин Дагьустандин журналистикалик кутур пай чехиди я. Адаз гафуннин вири манада Дагьустандин прессадин биограф лугьуз жедна. Ам неинки кесерлу алим, гьакл вичин вахтунин линшарикай сад тир. Кье чна эвез ийиз тежкедай магьурмвилдин гьакьиндай яс члуьгузва, Жонрид Назировичан багьририз ва мукьва-кьилириз, дериндай хажалат члуьгуналди, башсагьлуьгвал гузва. Жонрид Назировичан экуь кьамат чи риклера гьамишалугъ яз амуькьа.

ДПТУ-да кьвалахзавай йисара профессор Жонрид Агьмедова куьтурологиядин кафедрара яратмишна. Ада дуьньядин ва чи уькьведин куьтурадин тарихдай лекциярин курсунин пуд том, «Дагьустандин куьтурологиядин ва религиоведенидин месэляяр» кьил алаз муаллимрин илимдин макьалайрин кьвалгап, программа-яр, методикадин гьядунар чапна.

ДИНДИН МЕСЭЛАЙРАЙ

НЕФСИНИЗ ТЕРБИЯ ГУЗ АЛАКЪНА

Адам Пайгьамбардин (с.а.) девирда шариатдин рекьай чирвилер авай асгьаб хьайи Ибрагьим ин Агьсана ахъай авурвал, адан патав са кас атана ва лагьана: «Завай зи нефсинин аявал жезвач, зи нефсиниз вуч клан хьайитлани, за гьасятда ийизва, зун са кубьнзин килигзавач, фикирзавач, анжах алаз кьулдугьзава. Залай зи нефсиниз тербия гуз алакьзавас.»

Эй Ибрагьим! Заз са дарман-чара ая, завай зи нефсинин аявал жедай, адан вилек пад кьадай. «За ваз вад насигат гуда, эгер вуна абур яни тагана кьилыз акулдайтла, вуна ийизвай а нефсинин гунагьрикай са хатани авач» - лагьана Ибрагьим ин Агьсана. Сад лагъай насигат ихьтинди жезва: вуна Аллагдай ганвай ризки тьумьир, гунагьар ая.

И гафирин ван хьайила, ада лагьана: «Я Ибрагьим, вуна заз вуч гафур лугьузвайди я?» Аллагдай ганвай ризки тьун тавуна гьикл ишамнш жеза кьван, ам жедай кар туш. Ихьтин гафирин ван хьайила, Ибрагьима лагьана: «Эй инсан, бес дуьз яни види, Аллагдай ганвай ризки нез, Адаз асивал авун? - Ваь, дуьз туш, вун гьакь я - лагьана ада.

Гила лагъ вуна заз кьвед лагъай насигат вуч ятла - лагьана ада. - Эй инсан, вуна акур ахьтин чил, хурь, шегьер вун агукьдай, Аллагь-Тааллай халкь тавунавай. Чилер, цар вичи Аллагдай халкьнавайди я, анжах ибадат ва гьалалдин кеспи авун, нефсиниз тербия гун патал. Кьвед лагъай насигатдин ван хьайила ада мад лагьана: «Я Ибрагьим, и насигат сифтедалайни виде дерезеда ава хьн: чилер, цар вад Ада халкьнавайбуьр хьайила, зун гьикл адаз аси жедай? Им жедай кар туш.

Эй инсан, бес види дуьз яни, чилин вичел ашамнш жез, худай халкьнавай ризки нез, Адаз асивилер авун? «Ваь», - лагьана насигат кьачуз атанвайда. Им за ийизвайди члуру кар я Аллагдай халкьнавай чилер алаз, Адаз асивал авун. Пуд лагъай насигат ихьтинди я. - Эй инсан, вуна ваз ахьтин чка аку, вуна гунагъ ийидлай, вун Адаз акун тийидай. - Я Ибрагьим, гьина ава ахьтин чка чун Адаз акун

ОКОЛО 200 ТОНН ЗАРАЖЕННЫХ ОВОЩЕЙ ПЫТАЛИСЬ ВВЕЗТИ В СТРАНУ ЧЕРЕЗ ДАГЕСТАНСКИЙ УЧАСТОК ГОСГРАНИЦЫ

Марина МУРСАЛЮВА, начальник отдела фитосанитарного контроля на границе РФ Управления Россельхознадзора по РД, заслуженный работник сельского хозяйства

Специалисты Управления Россельхознадзора по Республике Дагестан отмечают значительный рост числа попыток ввоза на территорию страны импортной растениеводческой продукции, не соответствующей требованиям российского законодательства.

Только за период с 13 по 23 мая на дагестанском участке Государственной границы РФ в пункте пропуска «Яраг-Казмалар» по результатам карантинного фитосанитарного контроля Россельхознадзор предотвращен ввоз в страну 11 случаев потенциально опасного груза из Азербайджана и Ирана. В 10 партиях овощей были обнаружены накомые-вредители, в одном случае отсутствовали сопроводительные документы на транспортируемую продукцию, подтверждающие ее фитосанитарную безопасность.

Исследования отобранных в ходе карантинного фитосанитарного контроля образцов проводились на базе дагестанского филиала ФБУ «ВНИИКР», который выявил в подкарantinной продукции, следующие вредные организмы: западного цветочного (калifornийского) трипса, золотистую картофельную нематоду, картофельную моль, амброзию полярнолиственную, повилку полевую.

В числе продукции, не позволившей за этот период на российский рынок оказались печатный лук, свежий перец, картофель и салат латук. Общий объем возвращенного груза составил более 191 тонн. Произудка высокого фитосанитарного риска следовала автомобильным транспортом для реализации на рынках Московской области, а также в городах Ростов-на-Дону, Минеральные Воды, Екатеринбург, Новосибирск.

В соответствии с требованиями действующего законодательства ввоз свежей этой продукции на территорию Российской Федерации запрещен. Грузы возвращены отправителям в Азербайджан и Иран, виновные лица привлечены к административной ответственности.

«Ахцегь район» МР-дин кьил О.М.АБДУЛКЕРИМОВ Райондин Собранидин Председатель А.К.НИПАЛЧАЕВ «Шийи дуьнья» газетдин кьилдин редактор Д.Ш.ШЕРФАЛИЕВ

ШАРВИЛИ

Юбилейдин мярекатар Чи «Шарвили» суварин Гурлуз кьейдна Ватанда чи, Дамах, наз гваз халкьари. Кватана тарих мукьудивди, Авуна ам гьилелай. Халкьдин дирибашвилер квахъ Тавун патал чилелай. Лезги халкьдихъ тарих ава Са куьнивни гекьиг тежер. Пагьливанар, чанар гьайиф Татай, чилел эциг тежер. Ахътин виклеге рухвайрин руьгь Какахънава ивидик. Чи жери кьал къачудайд я Хуькуьрайла куьнуьдик. Шарвилидин гьунаррикай Кьепинамаз дидеди Цазва кьиле, лай-лай ягьиз, Вичин багъа куьрпедин. Дидедизни кванзава хва, Руьгь аваз Шарвилидин, Чехи хъана вичин арха, Рангар сад яз ивидин.

Кьалурна чаз вьедеди. Ватандал рикI алай хва я, Асландин рикI хуравай. Гьам себеб яз жедач чи халкь Вичин чими къулавай.

Дагъустандин халкьарикни Сувар руьгь кутазва. А суварин метлеблувал Абурузни аквазва.

Руьгьдал Кьеви жезва вири, ТIвар кьурла Шарвилидин. Ватандал мукьаят жезва, Дагъвияр са ивидин.

Уьлкведизни машгьур хъанва Кьадам халкьдин пак сувар. Къуй дуньядал элкъуьрай ам, Ахъайна вичин лувар.

Ингье къад ийс хъанва гила Чи «Шарвили» суварин. Гьисс ийизва, кIулалаламач Залан парар гьамарин.

Шумудан гьил къаз алакьна Девирда и къад ийсан. Аквазва чаз Имам тирди Тешпигъ авачир инсан.

Низ чида, мад адан рикIик Вуч куматIа хъийидай. Гьавилайни гьар са касди Кьазва къе ам хайидай.

Шарвили. Ам вуьж я? Ам чахъ Хъайид яни лугьудай Суал гудайбурни амач, Сувар хъана кутугай. Баркалла ваз, чи къегьал хва, Халкьар санал агудай!

Ада дамах авурди туш, Гьисабна бурж яз вичин. Халкьдин руьгь динж ийизвай къе Кас я, гьамиша Квачин.

Инанмиш яз, вили-вилек Къачузвай мягькем камар, Гьазур я гьар сад экIяйиз Адан Квачерик гамар.

***

Имам хътин виклеге хци Тфу гана шейтIандиз, «Шарвилидин» чехи сувар Акъудна хьм майдандиз.

Гьар заманда чак, лезгийрик, Къагьриманар хъийид я. Гьа патяхъай чун, къадим халкь, Сад Аллагьди гайид я.

Шарвили хьиз, гьатна КвенкIве, Халкьдин вилик экечIна, Ам Ахъегьрин Келед хивел, Пагьливан хьиз экьечIна!

Шарвилидин весийрин ван, На лугьуди, япарихъ Галукьунвай къегьалдин Элкъвена ам халкьарихъ.

Эвер гана, диндирмишна, Гьана лезги халкь чIалал. Халкьди адаз лугьуз хъанай: «Ваз хъвайи нек хъуй гьалал».

Регьбервилдин къаст рикIеваз Хайи кас я дидеди. Ам ахътинди якьин тирди

КАМАЛДИН ХАЗИНАДАЙ

КIараб квачир як жедач. КIвалах инсандин гевгьер я. КIвалах тавун ял ягьун туш. КIвалахдай къван къекьерай акъатзава. КIвалах тийидайдан гьилерал пелехарни жедач. КIвале лагьайвал базарда жедач. Клурт цийиди хъсан я, дуст – куьгьнеди. Лап вини дережадин дуван намус я. Маркунай раб жагьана. Масад табий ийиз кванзаватIа, жувалай эгечI. Машгьурвал фад къведа, амма яргьалди амуькдач. Мез ширинни я, туькуьлни. Мез яргьидаз регьуй жедач. Мергьяматлу хьун регьят я, адалатлу хьун – четин. Меци кьил хуьнни ийида, ханни.

Минет тавунмаз авур хъсанвилдин гьурмет чир жедач. Мугьмандиз – парталдиз килигна, кай-ванидиз гьаятдиз килигна кьимет гуда. Няниз свас хьямир, экьухнахъ – чуьл. Нянин циф мугьман я. Пехилдан эхир жедач. Пехирар дуьздак акъатда. Пис инсан пис инсандихъ галаз дуст жедач. Пул эцигна, пул къачу. Рагьни варз дуньядин чирагьар я. Регьвий экьечIайда кимел алайди бе-ябурда. Регьуввал кIанивилин лишан я. РикIик хъанва. РикIин дарман сенжефил я. РикIни кьил вахнин стха я. РикIяй рикIиз рехъ ава.

2019-ЙИСАН 2-ПАЙ ПАТАЛ

«ЦИЙИ ДУЪНЬЯ»

ГАЗЕТ КХЪИЗ БАШЛАМИШНАВА

Ругуд варз патал почтадай газет кхьинин

къимет 255 манат я.

Редакциядай квевай чи газет 200 манатдай кхъиз жедач

Чи реквизитар: ИНН - 0504007157 КПП - 050401001

Р/СЧЕТ - 4070181700001000026 Л/СЧЕТ - 2003Ш29490

БИК - 048209001

САГЪ ХЪУРАЙ КУЪН, ЧЕПИВИЯР

Вири дунья хъурай къени, Ватандашар, хъуй куьн дири. Хайи Ватан пара кIани, Сагъ хъурай куьн, Чепер, вири.

Чпин патай уна гьалал, Гьана цементдин къванар, Ичирна сурарарал. Сагъ хъурай куьн, гадаяр.

Сагъ хъурай куьн, гадаяр, Шириновар – стхаяр, Харж авуна къазанжияр, Цийи хъувур мискIияр.

Ренат, Алберт, Мегьелли, Гьарда вичивай жери, Жумартдиз эцигна харжи, Хъувуна хуьруьн рехъ цийи.

Четин кIвалах къуна хиве, Кьазна бригададин кьиле, Хуьр газламиш уна куьне, Халкьдиз куьмек хъана еке.

«Аллагъ квелай хъурай рази», – Лугьузва кез чепивийри Аллагьди авурай къабул. Харжияр хуьр патал авур.

Сагъ хъуй Мирвет, Шагьмир, Атай кьилиз хъсан фикир, Вирибуруз герек тир, Куь патайни куьмек тир.

Гьакьван чи рикI ала вал, Берекатлу дагьдин чилер. Пара ава Аллагь патал Хъсанвилер ийир Чепер.

ДАГЪУСТАН

Дагъустан я чи Ватан Виридалай гуьлуьшан, Къагьриманрин я макан Яшамешраь Дагъустан!

Асиррилай несилриз Чешнеяр авай Дагъустан.

Гурлу вацIар, къакъан дагьлар, Гегьенш чуьллер, мублагъ багьлар, Каспи гьуьлни, гуьзел тамар Ава вахъ девлет, Дагъустан.

Зегьмет чIугвар малдарар, Авай зурба гьунарар, Алимарни пагьливанар Авай къегьал Дагъустан.

Гьяркъуь рекьер, къакъан кIвалер, Къени хуьрер, жумарт рикIер, Авай шейхер, ирер, пIирер, Пара кIан я чаз, Дагъустан.

Космонавтрин – лекьер макан, Дагъустан, вун хъуй авадан. Чи кьелеяр акур инсан, Гьейран жеда вал, Дагъустан.

Шейх Шамиль, Шарвили, Гьажи Давуд, Ярагьни...

Шумуд жуьре миллет авай, Арада хатур-гьурмет авай, Бизнесменар девлет авай, Вун я чи дамах, Дагъустан.

КИЧЕ Я ЗАЗ

Киче я заз назар жез Дагъустандин пагьливанар Мукьвал-мукьвал медалар Гваз хквезвай къагьриманар.

Бубайрин пак адетар, Чи зегьметдин няметар.

Мад киче я назар жез Такабур тир дагьлар чи Гурлу вацIар, чарчарар, Абукевсер ятар чи.

Киче я заз назар жез Лезгинкадин къуьлерни, Чи патара ванзавай Эцигунрин мелерни.

Киче я заз назар жез хуьрерни, Хуьреравай пIирерни,

Багъа я чаз чи Ватан, Чи гуьзел Дагъустан. Адан къегьал векилар – Шейхер, пIирер, жегьилар.

ЧIАЛА ХАЛКЪ – ХАЛКЪАРИ

ЧIАЛ ХУЪДА

Лезги халкьар, куьн вири РахайIа чIалал лезги, Чир хуьхъ, чIала хуьдайди Халкьни Ватан жув хайи.

ЧIал я акьулдин булах, Акьул – чIалан дамах.

Акьалтзавай несилар, АвуртIа дуьз вердишар, Чириз лезги чIал-гафар, Жеда чIалан векилар.

Дидедин чIал муьрхуь такьуй, ЧIалан булах гьуьргуь тахъуй, ЧIал амачиз халкь квахъ тавуй, Чан лезги чIал, чи даях.

Хуьзвайди я чIала халкь, Милли тарих, адетар.

Лезги рахаз урус хьиз, Квез жемир ам турус хьиз, Рахух халис лезги хьиз, Дидед чIалал, гуьзгуь хьиз.

Гьемдуллагъ БАБАЕВ

ЧИ МУСТАФАДИН ГЬУЪРМЕТДАЙ МАСАН

Даим берекат бул хъуй куь кIвале, Расулаллагьдин нур аваз рикIе, Экуь мурадлар фирай куь кьиле, Къабула Аллагь, садакъа игьсан, Чи Мустафадин гьуьрметдай масан!

Мурадлар чехи кьиле фий куь мад, Хкудиз лезет дуньядидай дад, Аллагьдин эмир къабул ая шад, Экуь рехъ я ам, бахтатар девран, Чи Мустафадин гьуьрметдай масан!

Суфра къени хъуй няметарни бул, Авадан хъуй квез берекатлу зул, Шад яз балаяр, ачух хъуй куь къул, Гьарнихъай девлет гьисаб тийиз сан, Чи Мустафадин гьуьрметдай масан!

Расулаллагьдин, шафагьат суваб, Берекат я-ийкъа вад кьил капI, Чи гьар са макан хъурай авадан, Чи Мустафадин гьуьрметдай масан!

Аллагьдин рагьим шафаватдик кваз, Дин Исламдин нур, къисмет хъана чаз, Мягькем яхъ иман, девлет я ам чаз, Гьар са дердиниз мавлид я игьсан, Чи Мустафадин гьуьрметдай масан!

Авадан хъуй мад шегьерар-хуьрер, Шад ва клубан яз ачух хъуй рикIер, Тешкилиз мавлид, веледриз мехьер, Гьар са ийс хъуй чаз даим авадан, Чи Мустафадин гьуьрметдай масан!

ГЪАЙВАНАР КУЪЧАРЗАВА

М.НАРИМАНОВ

Алай вахтунда Дагъустанда хипер гатун яйлахриз куьчарзава. И кар кьиле физвай гьалдихъ галаз РД-дин Минсельхозпроддин женсинин кIвалахдин рекьай отделдин начальник Юсуп Гьасанов таниш хъана. Адан гафаралди, гъайванар куьчар ийидалди ветеринарно-профилактикадин серенжемар кьиле тухвана, гъа жергедай яз хипер купкадай акьудна.

«Алай ийсуз гатун уьруьшриз куьлуь карч алай са миллионни 350 агъзур гъайван куьчарун фикридиз къачунва. Къенин ийкъалди дагьдин уьруьшриз куьчарзавай хиперин ва цегьерин саки 50 процент куьчери малдарвилдин Кьизляр, Кьизилюрт, Бабаюрт ва Дербент зонайрин чилерал хуьзвай гъайванар тир. Мукьвал тир ийкъара чпин хуьтлуьн къышлахар Кочубей, Бакресский ва Уланхольский зонайра авай терекмаяр хипер массовыйдаказ куьчарунив эгечIда. Къейд ийин, куьчарзавай саки 300 агъзур гъайван автотранспортда аваз тухудайвал я», - хабар гана Министерстводин къуллугьчиди.

ТЕРЕФ ХУЪДА

Республикадин агропромышленный комплексдин хипехъанвилдин хилен тереф федеральный дережада хуьда. Идан гьакьиндай Дагъустандин Гьукуматдин председателдин заместитель-РД-дин хуьруьн майишатдин ва недай суьрсетдин министр Абдулмуслим Абдулмуслимова лагьана. Хилен Министерстводин кьили республикадин руководство Россиядин хуьруьн майишатдин министр Дмитрий Патрушевах галаз гуьруьшмиш хьунин негизжайрихъ галаз танишарна.

Республикадин Минсельхозпроддин руководителди къейд авурвал, алай вахтунда гьакI мелиорация вилик тухуниз ва прунз къецепатан уьлквейриз рекье туниз къетлен фикир гуьза. И мураддалди Абдулмуслим Абдулмуслимова Министерстводай тир кIвалахдин юлдашриз Дагъустан Республикада хипехъанвал вилик тухунин стратегия яратмишуниз ва регионда гъайванар куьчарзавай майданар яратмишунин механизмаяр гьялуниз эвер гана.

Райондин «Цийи дунья» газетдин редакциядин къуллугьчийри Касимов Арсен аз играми диде

ФАТИМАТ

кечмиш хьуниз килигна, дериндай хажалат чIугуналди, башсагьлугьвал гуьза. Рагьмет хъурай вичиз!

Райондин «Цийи дунья» газетдин редакциядин къуллугьчийри Миспагьов Шарафаз играми диде

ПЕРИЗАТ

кечмиш хьуниз килигна, дериндай хажалат чIугуналди, башсагьлугьвал гуьза. Рагьмет хъурай вичиз!

Райондин «Цийи дунья» газетдин редакциядин къуллугьчийри Фикрет ва Сулейман Байрамовриз пара кIани уьмуьрдин юлдаш ва диде

НАЗЛУ

кечмиш хьуниз килигна, дериндай хажалат чIугуналди, башсагьлугьвал гуьза. Рагьмет хъурай вичиз!

Цийи дунья

(Новый мир)

Учредитель:

Администрация
Ахтынского района
Республики Дагестан
Главный редактор
Д.Ш.ШЕРИФАЛИЕВ

Газета перерегистрирована Управлением федеральной службы по надзору в сфере связи, информационных технологий и массовых коммуникаций по РД 22 января 2019 г. Регистрационный номер ПИ № ТУ 05-00401.

Позиция редакции может не совпадать с точкой зрения авторов, которые несут ответственность за достоверность и объективность предоставленных для публикации материалов. Рукописи не рецензируются и не возвращаются. При перепечатке ссылка на «Новый мир» обязательна.

Адрес редакции и издателя:
368730, РД, Ахтынский район,
с. Ахты, ул.Герейханова, д.33.

Телефон главного редактора
8(988)-654-59-49

Электронная почта газеты:
newworld1928@mail.ru

ИНДЕКС 63312

Газета «Новый мир» сверстана и отпечатана в ООО «Типография-М» по адресу: г.Дербент, ул.С.Курбанова, 25. Электронная версия газеты на сайте www.akhity.ru

По вопросам качества печати обращаться в типографию ООО «Типография-М»

Время подписания в печать по графику 14.00.

Подписано в печать 14:00

Газета выходит 52 раза в год.

Тираж 1600 экз.

Заказ №